

Р Е Ш Е Н И Е

№ 79

гр. София, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховен касационен съд на Република България, II Наказателно отделение в открито заседание на петнадесети февруари две хиляди и двадесет и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ТОНЕВА
ЧЛЕНОВЕ: МИЛЕНА ПАНЕВА
ДИМИТРИНА АНГЕЛОВА

при секретаря Галина Иванова и с участието на прокурор Калин Софийски, като разгледа докладваното от съдия Ангелова наказателно дело № 109 по описа за 2023 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 346, т.2 НПК и е образувано по протест и допълнение към него от прокурор при Софийска градска прокуратура.

С присъда № 20040218 от 01.06.2022 г. по НОХД № 4696/2021 г. Софийски районен съд – Наказателно отделение, 121 състав е признал подсъдимия А. Г. Б. за виновен в това, че на 02.09.2020г. в град София, на площад „Независимост“, намиращ се между сградите на Министерски съвет и на бившия Партиен дом е извършил непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото – хвърлил паве по кордон от униформени полицейски служители, охраняващи масово мероприятие – организиран национален протест и на основание чл. 325, ал.1 и чл. 54 НК го осъдил на наказания пробация със следните пробационни мерки – задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от две години с периодичност два пъти седмично, задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от две години и обществено порицание. С присъдата е оправдал подсъдимия по обвинението по ал.2 на чл. 325 НК – деянието да се отличава с изключителна дързост.

В рамките на осъществен въззивен контрол, по жалба от защитата на подсъдимия, Софийски градски съд – Наказателно отделение, 5 въззивен състав с присъда № 141 от 07.11.2022г. по ВНОХД № 4256/2022г. е отменил атакувания пред него акт и оправдал изцяло подсъдимия.

В касационния протест и допълнението към него се релевират основанията по чл. 348, ал.1, т.1 и т.2 НПК. Претендира се, че въззивният съд не е изследвал обективно и в пълнота доказателствените източници. В резултат на тези пропуски е бил нарушен и материалният закон с оправдаването на подсъдимия. Прокурорът твърди, че са игнорирани гласни и писмени доказателства, преценени като достоверни носители на информация от районен съд, в резултат на което неправилно е възприето, че не е установена по

изискуемия безспорен начин съпричастността на подсъдимия към инкриминираното деяние. Прокурорът, както и съдилищата по фактите, акцентира на заключението на повторната комплексна видео-техническа, лицево-идентификационна и ситуационна експертиза, назначена в хода на първостепенното съдебно следствие, за да изрази несъгласие с направения й прочит от второинстанционния съд. Моли да се отмени атакуваният акт и делото бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция представителят на държавното обвинение заявява, че извършеният от Градски съд доказателствен анализ не е изчерпателен, убедителен и пълен. Относно направените от състава изводи за невъзможност да бъде установена категорично датата на описаното в обвинителния акт деяние, коментира, че това е израз на нежелание да бъде почерпена информация за това обстоятелство от други доказателствени източници. Според прокурора, чрез игнориране на част от доказателствения материал и отказ доказателствата по делото да бъдат разгледани в тяхната взаимовръзка, контролираният съд не е изпълнил задължението си за цялостен и обективен техен анализ. Моли за намесата на касационната инстанция с отмяна на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от Софийски градски съд.

Защитата на подсъдимия желае да бъде оставен без уважение касационният протест, тъй като осъдителна присъда не би могла да почива на предположение за авторството на извършеното от подсъдимия. Според защитника именно липсата на категорична идентификация на Б. е довела до постановяване на правилния съдебен акт от страна на въззивната инстанция.

Подсъдимият А. Б. не се явява, за да заяви личната си позиция по спора.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните, изложеното в протеста и допълнението към него, прецени, че той е допустим и основателен.

Въззивният съдебен състав е отправил упрек към контролирания от него, че е приложил „аксиоматичен подход“ към доказателствените източници, за да достигне до крайния си извод, обективиран в постановената осъдителна спрямо Б. присъда. Всъщност такъв упрек би следвало да бъде отправен към аналитичната дейност на втората инстанция, която единствено се е фокусирала върху заключението на повторната видео-техническа, лицево-идентификационна и ситуационна експертиза и то чрез некоректен неин прочит. За да оправдае подсъдимия, Градски съд е приел, че липсват безспорни доказателства, че приложените и изследвани по делото видеозаписи отразяват събития, състояли се именно на инкриминираните в обвинителния акт дата – 02.09.2020г. и място - град София, на площад „Независимост“, намиращ се между сградите на Министерски съвет и на бившия Партиен дом; че именно подсъдимият е лицето, обективирано на тези видеозаписи, които биха могли и да са подбрани кадри, както и че подсъдимият хвърля предмет, неустановен категорично по вид.

В основата на своите изводи за липса на доказателствена обезпеченост на обвинението, второинстанционният съд е поставил единствено заключението на назначената от първия съд повторна експертиза. Действително, и самите експерти сочат, че в изследваните от тях записи не се наблюдават индикации за камера, дата и час. Експертите категорично са посочили, че обектът на тяхното

изследване е диск, съдържащ два файла, който е предоставен от МВР-СДВР, отдел „Оперативен дежурен център“ по искане на водещия разследването. В съпровождащото оптичния носител писмо изрично е посочено, че той се състои от видеозаписи от камери за видеонаблюдение на СДВР М0201 и М0202, находящи се в района пред площад "Народно събрание-2" за времето от 11.45 часа до 12.15 часа на дата 02.09.2020г. /л.57 от материалите по досъдебното производство/. Тази информация, съдържаема в писмо, изготвено от длъжностно лице при изпълнение на функциите му /чиято истинност не е опровергана/, допълнително се подкрепя от показанията на полицейските служители – свидетелите Ив. П. и Ст. Т., на бащата на подсъдимия – св. Г. Б., както и от обясненията на самия подсъдим. От тях напълно непротиворечиво се установява, че изследваните от вещите лица записи касаят именно описаните в обвинителния акт факти, свързани с време и място на твърдяното деяние, както и че подс. А. Б. се е намирал в град София, на площад „Независимост“, намиращ се между сградите на Министерски съвет и на бившия Партиен дом именно на 02.09.2020г. по обяд, наблюдаван до оттеглянето си към метростанция „Сердика“, когато е бил и задържан, от П. и Т.. За да приеме, че не се установява безспорно време– и местоизвършване на деянието, контролираният съд е подходил избирателно, фокусирайки се върху констатацията на вещите лица за липса в записите на дата и час /за което никой и не спори/, но не е разгледал останалите доказателствени източници, изобилстващи от еднопосочна информация в тази насока. С този свой своеобразен отказ съдът се е лишил от възможност пълноценно да мотивира своя краен акт.

Не почива на обективиранията в делото информация и заявеното от Градски съд, че липсва отговор „как и от кого е извършен подборът на записите, включени в изследваните два файла и дали тяхното съдържание включва всички записи от камерите на процесното събитие въобще“. Отговор всъщност е даден както от придружаващото оптичния носител писмо – времевият отрязък е определен от 11.45 до 12.15 часа на 02.09.2020г., така и от самите вещи лица в тяхното изследване – за това, че са обективирали на хартиен носител в експертизата само кадрите, свързани с поставените им от съда задачи, тъй като предоставяне на хартия на цялата налична във вид на записи информация би довело до огромен неин обем, тъй като за 1 секунда се възпроизвеждат 6 броя кадри, а продължителността на изследваните записи е 42.06 минути /т.9.5 от заключението/. Всъщност това породено у въззивния съд съмнение за избирателност на изследваните записи, той би могъл сам да разсее чрез оглед на носителя на тази информация в рамките на въззивното производство.

Селективен е подходът на съда и по отношение обективиранията в експертизата, на която единствено е отделено внимание, а и по некоректен начин е представена в мотивите позицията на експертите касателно визията на изследвания от тях субект и неговите действия. В своето заключение вещите лица са категорични /т.8.4/, че в изображенията на заснетото лице от „AVI“ файл с наименование „20200902_M02-02_1145_03RU“, условно обозначен като втори файл /който е единствено относим към обвинението/ и в снимки по предоставен доброволно от подсъдимия сравнителен материал непосредствено след задържането му на 02.09.2020г., е заснето едно и също лице. Ако наличното в този доказателствен способ бе разглеждано от съда в контекста на съдържимото в показанията на полицейските служители - свидетели по делото, които са

възприели изпратено им изображение на лице, хвърлящо паве по полицейски кордон като част от възприет от тях и видеоклип, както и издирването и непрестанното му наблюдение до задържането му – улеснено от разпознаваемостта му – ярка на цвят горна част на облеклото и висок ръст, той не би декларирал, че е налице съмнение относно идентификация на самоличността му. Всъщност тази позиция на съда търпи трансформация в мотивите към постановения акт – докато се заявява, че не е доказана безспорна идентичност на А. Б. с изследваното на кадрите лице, впоследствие се заявява, че „несъмнено е установено единствено, че подсъдимият е присъствал на протестния митинг, но не и че е хвърлил паве срещу полицейския кордон“. Това противоречие естествено води и до неяснота във волята на решаващия съд за причините за постановяване на атакувания пред настоящата инстанция акт. Несъответно на действителното им съдържание са разчетени изявленията на експертите относно действията на Б., обективирани в кадри от 50 - 105. Те са категорични, след многократно преглеждане на записите от тяхна страна, че предметът, държан от ръка на кадър 64, се намира в ръката именно на подсъдимия /противно на възприетото от съда/ и се касае за хвърляне, а не пускане на земята на този предмет /за разлика от въззивния съд, който твърди, че експертите считат за еднакво възможно предметът да е хвърлен и да е пуснат на земята – изявление, неналично в материалите по делото/.

Напълно обяснимата невъзможност на вещите лица да се ангажират с позиция относно теглото на предмета, изхождаща от ролята им на специалисти, изследващи видеозапис, а не налична у тях вещ, е фаворизирана от контролирания съд, без да се обърне внимание на кадрите с общ план от процесното събитие и настилката, на която се намират протестиращите и подсъдимия, включително и кадри с предходни негови неинкриминирани действия по същото време и място, обективирани в условно обозначения първи файл. Отделен е въпросът, че неяснотата в теглото на съответния обект, не може априори да игнорира вида му при наличие на други характерни белези – напр. цвят, обем и форма. Всъщност в т. 10.1 от заключението на експертизата, вещите лица, изследвайки обективно представения им видеозапис, включително разположението на полицейския кордон и всички действия на подсъдимия, са категорични, че държаният от него обект е паве/павета. Превратността в тълкуването от съдебния състав на иначе недвусмислената позиция на вещите лица, че ръката, държаща този предмет е именно на подс. Б. и всички налични на записа кадри сочат на негов замах, респ. създаване на движение по хвърляне на предмета, води и до порок в правно-аналитичната дейност на второстепенния съд. Превратното и фрагментарно разглеждане на носителите на доказателствена информация /а не в тяхната взаимовръзка/, както и игнориране чрез необсъждане на част от тях /каквито са показанията на свидетелите/ е повлияло и върху яснотата на обективизираната му воля.

Посочените до момента пропуски в оценъчната дейност от страна на второстепенния съд, представляващи по своята същност липса на мотиви, определя и наличието на касационното основание по чл. 348, ал.3, т.2 НПК, водещо до отмяна на постановената присъда на Софийски градски съд и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд за отстраняване на констатираните нарушения на процесуалните правила.

Поради това Върховен касационен съд – Второ наказателно отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда № 141 от 07.11.2022г., постановена по ВНОХД № 4256/2022г. по описа на Софийски градски съд - Наказателно отделение, 5 въззивен състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг съдебен състав на Софийски градски съд от стадия на съдебното заседание.

Решението не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.